

Tičje delo: Šoja je prinesla loja,
Vrana graha,
Miš kotlič,
Pak je prišal županić (zaunkönig),
Je rekal: sve to van je nič.

Deca Vlahom pojejo: Vlah beri leču, beri grah,
Naberi ga punu vreću,
Da ti Bog dá dobru srieću!

Deca prst na prst na ruci stavljaje: Nabrnaš*) kruha,
imaš mi ne daš, s palicon mi pretiš, šibon me loviš, kr-
vavin kamikon me po glavi tučeš; ki mi ča podeli, Bog
mu srieću pobeli, ki mi nič ne podili, da bi ga vuči
pojili.

Ko sirak okapljajo:

Sorgon (sorgo-sirak) lačan te kopan,
Kad te budeh žel,
Te boh do sita jél.

Dopisi.

Iz Prage 28. okt. ☼ „Zvezda jugoslovanska“ prevzvišeni vladika Strossmajer je bil v zlati Pragi. Že saboto večer je šla novica po narodnih krogih, da pride po železnici in da ostane za kaka dva dni med nami, in še tisti večer hiteli so mu se poklonit prvaki naroda českega. V nedeljo obiškuje vzvišeni potnik cerkve naše — gospod kanonik Štulec mu je vodnik — sprejme odbor akademiške čitavnice; obišče na večer, da se prepriča o napredovanju naroda českega v vedah, umetnostih in omiki sploh, začasno narodno gledališče, v ponedeljek pa česki muzej, razstavo na žofinskem otoku, in dekliško narodno višo šolo. Ko stopi blagi gost z gospodom Riegerom v ložo — davali so „Belo ženo“ in odgodli so že kos ouverture — vstane narod in zagrmí „živio“ in „slavo“; godba prestane, le glas trombe veselo poje med stoternimi pozdravi. Ko utihne ljudstvo, začne se ouvertura od kraja na čast visocemu gostu, in sprejeta je z živim ploskom. Igrali so izvrstno. V česki dekliški šoli prebil je prevzvišeni gospod celo uro, radostno poslušal poduk v domači besedi, in preprijazno nagovoril mladino pri odhodu, opominjaje jo, naj ji „vera in domovina“ bodete vseskozi svetinji življenja njenega. Druga pot v ponedeljek veljala je gospodu kardinalu in višemu vladiku knezu Schwarzenbergu, kteremu se pa ni zdelo, kakor pravijo, odvrniti pozdrava, ker podal se je na grajščino svojo na deželo. Popoldne sprejme plemeniti gospod tukajšnje Jugoslovane, Hrvate in Slovence. Sluga jih napové. Vrata se odpró, na vratih je sam gosp. Strossmajer: „Zdravi mi, dragi moji; le naprej, le noter“ vabi jih v sobo. Hrvat pozdravlja potem s krepko besedo v imenu svojih južnih bratov slavnega gospoda govore med družim: „Prevzvišeni vladika, zvezda jugoslovanska! zapustil si svoje ovčice in svoj narod, da pojdeš na daljne pota, naptuji svet. Daleč od mile domovine uklanja se Ti nekoliko Hrvatov in Slovencev, mala vejica tistega naroda, ki si ga od nekdaj ljubil in mu pomagal do dušne omike in telesne blagosti. Goreče molitve je pošiljal do neba ta narod pri Tvojem odhodu, in jih še pošilja, da Te spremlja krilatec Božji med Tvoj narod, ki težko ravno zdaj bode pogrešal svojo zvezdo vodnico; pa to ga bode tolažilo, da na tujem njega ne pozabiš. Živio prevzvišeni naš vladika Strossmajer, živio!“ In „živio“ navdušeno povzame vse društvo. „Res — odgovarja z milim glasom vladika — res, da se srčno radujem, da sem vas tukaj našel. Vi ste daleč od svojega doma; pa ste v Pragi med svojimi brati, in to je prav. Bil sem po mestu, ogledal

sem muzej in razstavo na žofinskem otoku, pa prepričal sem se, da so Čehi že na jako visoki stopnji. Koliko in kako lepih reči je na razstavi in v muzeji, koliko zakladov vam podaja bratovski narod: o naberite si ved, naukov in skušinj sebi na korist, in v prid svojemu narodu, ko pridete kedaj v svojo domovino. Izobrazite se pa tudi v umetnostih; nikjer ne slišite tako lepega petja, kakor tù; pa saj imajo res Čehi pevcev, ki se lahko tvegajo kjerkoli peti in meriti se s vsakterim. Izobrazite se pa, dragi moji, po kristjansko; ne puščajte v nemar vere! Človek je še le tedaj človek, ko spojuje z vedami tudi verno, blago srce, in narod je srečen, je res narod, ko druží s telesno omiko verni duh. Kar se mene tiče, grém za sedaj iz dežele, pa ako Bog dá, vrnem se kmali, in ostati hočem tedaj zvest svojemu dosedanemu načelu in delovanju do tihega groba, to je, delati hočem z Božjo pomočjo tako, da poreče kogarkoli pripelje pot na mojo gomilo: Tù počiva pošten mož; mir prahu njegovemu!“ — Zdaj se obrne prijazno k vsakemu posebe in popraša vsakterega po imenu, domu in stanu. Veselja se sveti obraz blagemu gospodu, ko vidi pred seboj Hrvatov iz vse trojedine kraljevine. „Vi ste?“ — vpraša črnobradca. „N. iz Dubrovnika.“ — „Tedaj Dubrovčan! pa saj vam je res vès obraz starih vaših slavnih predodov“ — reče vladika in poboža mu črno brado. — „Vi ste?“ „Mi smo Slovenci.“ „Ponašati se smete, da ste Slovenci; vi imate mnogo izvrstnih mož; ste že daleko: le vrlo naprej! Še enkrat, dragi moji, priporočujem se vaši molitvi; z Bogom!“ — Ginjeni vkliknejo vsi še „živio“ in odidejo; vsakter radosten, da je gledal v lice možu, ki toliko dela za blagor svojega naroda, in premišljevalje njegove besede. — Na večer bila je slavnost v „meščanski besedi“ na čast vladiku ljubljenu. Okoli sedmih se pripelje slavni gost pred „besedo“, in stopi z voza med grmečimi živio- in slava-klici zbranega ljudstva. „Že pride, že je tù!“ — se sliši po dvorani. Pevsko društvo „Hlahol“ vrlo zapoje naš „Naprej.“ Vse je na nogah, spremljan od gosp. Palackega stopi v dvorano in „živio!“ „slava!“ grmí, da se dvorana trese. Vidil sem že marsikje navdušenih ljudi; al take navdušenosti nisem še vidil nikjer. Česki narod je miren, tih; al v ponedeljek večer je bil vès drug. Z živio- in slava-klici je bila navdušeno sprejeta vsaka pesem, peta milému gostu na čast; pa bilo je res petje, petje izvor same navdušenosti in srčnih občutkov, iz prs preslavnih slovanskih pevcev: vodil in pel je gosp. Lukez, pel je gosp. Strakatý. V zboru so peli: „Naprej“, „Naše probuzení“, „Husitska“, nek hrvašk zbor; národne pesme. Sam je pel med družimi pesmami gospod Lukez: „Kde stanak moj“. Nazdravljalo se ni, tudi ni se pokazal vladika ljudstvu, ki je neutrudeno pelo celo uro zunaj na ulici: „Naprej“, „Hej Slovani“, „Složno, složno“ in odgovarjalo na vsaki „živio“ v dvorani s silnim „živio“, dokler nista iz dvorane stopila na ulico gosp. mestni župan in podžupan in rekla ljudstvu, naj se v miru razide, kar je tudi storilo. Pri vstopu je predstavljajal vzvišenemu gospodu dr. Palacky mnogo gospodov, med njimi tudi dr. Purkyně-a. Milo je bilo viditi, ko si podasta gospoda roke: „Servus, servus, tedaj v zlatni Pragi!“ so edine besede, ki jih radosti vès prevzet more izreči starček Purkyně. Pri mizi, nalašč vladiku pripravljeni, sedé še gospodje Palacký, Rieger, mestni župan Bělský, njegov namestnik Dietrich, Štulec in pozneje dr. Brauner. Okoli desete vstane vladika k odhodu; vsa dvorana poje navdušeno „Hej Slovani“ in vpleta vmez gromovite „živio!“ ko ga spremlja do stopnjic. Kaka navdušenost! Pa kaj bi še le bilo, ako bi bila dopustila sl. policija veličastno bakljado, ktere se je hotel vdeležiti „Sokol“, „Čtenarsky spolek“ in

*) Brnati, to je, brati.

„Hlahol“, al mislila je neki, da gosp. Strossmajer noče hrupa? Drugo jutro v torek se je odpeljal prevzvišeni vladika proti Draždanam. Bog daj, da se kmali srečno vrne med svoj narod, kterege je le začasno zapustil, ker — kakor „Hlas“ pravi — se mu je svetovalo tako. — Čehi pa so zopet sijajno pokazali, kako visoko cenijo zaslužene možake in vzajemnost slovansko.

Iz Maribora. (Od Mariborske čitavnice.) V nedeljo 8. listopada ob 6. uri zvečer bode v čitavniški sobani beseda; prva našega tretjega letnega tečaja. Prihodnjič bode vsako drugo nedeljo kolikor mogoče poredno beseda, h katerim se naši častiti udje domači in zunanji s tem uljudno vabijo. Pri shodu naznanjene prve besede bo ob enem tudi blagajnik račun položil o dohodkih in stroških za tisočletno svečanost sv. Cirila in Metoda. Tudi govorniki za bodoče besede se bodo zapisovali.

Čitavniški odbor.

Iz Tomina. (Beseda 21. oktobra in poslopitev gosp. dr. Lavriča.) Nemila nam osoda! Ni davno, kar nam je pograbila iz števila živih dražega nam rojaka in deželnega poslanca gosp. dr. Volčiča, in zdaj že terja od nas drugo pretežko žrtvo — ločenje od presrčnega nam ljubljenca gosp. dr. Lavriča. Ta poslednja dogodba bila je vzrok slovesni „besedi“ dne 21. oktobra v čitavnici naši. Vdeležilo se je te slovesnice mnogo ljudstva, posebno dijakov lepo število, in še celó nekaj kmetijskih deklet iz okolice. Med pevanjem raznovrstnih pesem deklamovali smo 6 deklamacij in govorili 2 govora. Prvi stopi na oder eden naših mladih rojakov in krasno beseduje 5 „kresnic“, ktere so nekteri udje naše čitavnice prosto iz hrvaškega na slovensko prevodili. Vzvišene ideje te klasične poezije v slovenski obleki navdajale so vse poslušavce z navdušenostjo nenavadno. Cela ta knjiga, o kateri ravno zdaj „Novice“ govorijo, je res živa kresnica, ki bode v njeznih srcih krasnega spola plamteči ogenj za narod in domovino na veke vžigala in gojila. Druga pride na vrsto gospodičina M. K. deklamovaje Vilharjevo „Ipavo“, kateri pa še te besede dostavlja: „Ipava nam ljuba in draga je tud“, ker tam bo prebival preslavni naš ud.“ Glasni živila-klici so doneli govornici. Za njo pa predstavlja gospodičina A. D. iz Koseskove „Device Orleanske“ Ivano, ko slovo jemlje, tako naravno, da bila nam je ona zgodovinski trenutek kar pred očmi. — Zdaj pa nastopi gospod dr. Lavrič in govori o znanstvih in umetnostih.*) Slišati govornika o tacih vzvišenih predmetih tako umevno govoriti, povzdigovala so se nam srca v nadzemeljske višine, pa vpadale so nam zopet in pogreznile se celó v globočine bridke žalosti, ko začne nazadnje tako-le slovó jemati: „Žal, prav žal mi je, da vas moram zdaj zapustiti in da v vaši družbi ne morem dalje napredovati v domoljubji in v skrbi za narod. Vendar pa se ne ločimo po vsem. Vaš družbenik ostanem kakor do zdaj; duhovitno bomo zmirom vezani. Bog vas živi prijatli!“ Neprenehljivih živio-klicev grom in neprestanega ploskanja šum sprejemal je govornika z odra stopivšega. Za pol ure potem začne zopet deklamovanje. Mlada Slovenka je govorila Okiškovo: „Milim strunam“ z lepim občutkom in živo navdušenostjo. Še posebno je dopadala pa Valjavčeva „Minčika gorenska“, ki je ženina zbiralala. Med tema 2 deklamacijama so pa naše mlade pevkinje neko staro kranjsko pesem „od vinca“ tako veseljebudno pele, da so jo morale v drugo zapeti. Globoko v srce so segli tudi „Slepčevi zdihljeji“, ki so jih peli pevci naši. Besedo sklence čitavnični tajnik s premilim govorom, o katerem izrazuje, kako težko da Tomin jemlje slovó od ljubljenca svojega. Pri večerji se

je na zdravico gospodu doktorju napilo, on zahvaljuje tako-le: „Gospôda! zahvaljujem se vam srčno za vse, vem pa, da ta čast ne gré meni ponižnemu sinu matere Slave, ampak le nji krasni in divni, kateri radostno služim. Dovolite mi toraj, da napijem materi Slavi na čast: naj živi slavljen na veke!“ Živila! živila! se odmeva na to po sobani. Sledilo je še napitnic brez konca in kraja. Proti koncu zakliče eden naših udov s kozarcem v roci tako-le: „Gospodje! napimo še tudi v ta namen, da bi se v novem domovji našega preslavnega člana le skoraj porodila naši čitavnici mila sestrica na občno radost in veselje vseh vrlih slovenskih bratov.“ Rodila se in živila! je bil odglas tej napitnici. — Toliko o besedi in poslovitvi g. dr. Lavriča, drugi pot o njegovem odhodu iz Tomina.

Iz Povirja na Krasu 26. okt. A. B. — Kdorkoli je tukaj potoval in se ozrl na Goro, to je, mali hribček, kjer stoji cerkev Matere Božje, ni prav za prav vedil, ali je tu hiša Božja ali pa kako drugo poslopje, ker ni bilo še zvonika. Zdaj, kar je povirska soseska z edino mrčansko pri fari naši ostala, se je dovršilo, česar se je že dolgo želelo, namreč, da ima cerkvena prav pripraven in lep zvonik, ki se vidi iz celega Krasa. V kratkem so ti farani veliko storili za cerkev in šolo. Staro in tesno šolsko poslopje so v novo spremenili in izdaljšali, šolski vrt razširili in zaljše obzidali, kaplanijo s potrebnimi rečmi prevedili in olepšali, in naposled ta nov zvonik na Gori sezidali. Čast in hvala vrlim sosesčanom! Da so se pa te dela tako dobro, lepo in hitro dovršile, gré še posebna hvala našemu fajmoštru, častitemu gospodu Jožefu Grošelju. Po njegovem prizadetji smo od Nju Veličanstva cesarja Ferdinanda in cesarice Marije Ane prosenca mesca t. l. 400 gold. za zidanje imenovanega zvonika dobili.

Iz Proseka. (Po naključbi zakasnjeno.) V 36. listu toži dopisnik D., da nam stari naš učitelj prepoveduje pesmi iz „slovenske grlice“ popevati. Kako to? Slovenec po rodu že 27 let v tukajšni šoli slovenski uči in sam v šoli in cerkvi slovenske pesmi popeva! To pa je res, da učitelj le želi, da bi se to grlično petje le podnevi, ne pa ponoči po ulicah razlegalo; kajti začeli so o ponočnem času tudi čuki okoli šolskega poslopja se glasi, in bati se je, da bi ktere mlade grlice ne zadušili. Gospod dopisnik bo razumel moje besede, zato naj so zadosti — v brambo očitnega učitelja.

Trebnje 28. okt. V. M. — Žalostno novico vam naznanjam danes, da je Vsegamogočni 26. t. m. ob 4^{3/4} uri popoldan mnogo spoštovanega gospoda Karola Greselna, grajšaka in c. k. poštarja, po kratki vročinski bolezni k sebi v večni raj poklical. Rajni je bil pošten domoljub, zvest svetovavec našim kmetom in velik dobrotnik mnogim ljudem. Spoštoval ga je tedaj bodi si gospod bodi si kmet. Resničnost tega pokazala se je tudi danes zjutraj pri pogrebu; malokdo je bil pričujoč, da ne bi bile solze se mu vlile, ko so truplo vrlega moža izročili črni zemlji. V blagem spominu bode ostal vsem Trebancom. — Bodi mu zemljica lahka!

Iz Ljubljane. 27. dan p. m. je mestni zbor dooločil prevdarek (preliminare) mestnih dohodkov in stroškov za prihodnje leto od 1. novembra t. l. do konca decembra prihodnjega leta. Počastili so to sejo s svojo nazočnostjo Njih ekscelencija c. kr. deželni glavar; mestjana pa ni bilo nobenega, da bi bil poslušal obravnavo mestnih dnarnih zadev; ne vemo, ali imajo toliko zaupanja do mestnih očetov, ali da jim ni

*) Drugi pot natisnemo govor.

nič mar za to, kar delajo; na vsaki način se vidi iz tega, da toliko zaželjena javnost je le prazen krik. Gosp. dr. Schöppel je bil sporočevavec finančnega odseka, ki je prevdaril mestne stroške za gori imenovani čas na 101.000 gold., mestne dohodke pa na 82.940 gold. in 66 kr., po takem bi konec leta 1864 primanjkovalo 18.059 gold. in 66 kr. Da se ta primanjkaava nekoliko poravná, je po nasvetu finančnega odseka sklenil zbor, naj se prodajo obligacije narodnega posojila z 9500 gld., ki so zastavljene v hranilnici (šparkasi); ostala primanjkaava se utegne pobotati še z drugimi dohodki, da ne bo treba mestne doklade, sicer pa je bil magistrat opominjan, da vpelje bolji red pri mestni kasi, — da se nikoli ne sega čez mejo dovoljenih stroškov, in da se nobeno mestno delo ne prične, dokler ni dovolil mestni odbor; vse to se ni zgodilo letos, pa se mora zgoditi vprihodnje, da mestna kasa ne pride v nobene zadrege. Zastran tlaka, ki ga je mesto delalo, je gosp. župan razložil, kaj se je storilo in s kolikimi stroški; gospod dr. Ahačič pa zahteva, da o tem ima odsek za stavbe mestnemu odboru sporočilo dati in povedati, kako in kaj. — Dalje je v tej seji bilo sklenjeno, da se za nauk v nedeljski šoli za preteklo leto gosp. Schrey-u, ravnatelju realke, plača 100 gold., ravno toliko gosp. Oblaku, učeniku pri realki, gosp. Pirkarju, tudi real. učeniku, pa 50 gold., — po številu šolskih ur. — Gospod župan je naznanil, da je red za gašenje ognja (požarna postava), ki ga je undan od mrtvice izbudil gosp. dr. Etb. Costa, gotov, — da se je družba „južnega sokola“ ponudila na pomoč pri gašenju in da bode sklical kmali skupščino, da se posvetuje o novi vredbi gasilni. — Zapisnik dandanašnje seje je pisal magistratni vradnik gosp. J. Globočnik in ga bode pisal tudi vprihodnje; izurjen v stenografiji ga more pisati tudi stenografično, ako bi treba bilo.

— V Suhi Vasi je nekdanj gorelo. Suha Vas je menda tako deleč od Kočevja kakor od Črnomlja, kjer bivajo Beli Kranjci. Pogorelcu prihitijo na pomoč Beli Kranjci; al on Belih Kranjcev noče ter pravi, zakaj da mu ne pomagajo Kočevjarji. Ta pravica nam je prišla na misel, ko smo slišali, da je te dni v skupščini, ki jo je zavoljo ustanovitve gasilnega reda sklical mestni gospod župan in sta bila vpričo tudi dva namestnika „Južnega Sokola“, ki se je ponudil za požarno stražo, rekel g. Stedry: zakaj se ni ponudil tudi „Turnverein“? Milo je mogel ta gospod pogrešati turnerje v tej ponudbi, ker koristi požarne straže, za katero se je v nesreči ognja dobrovoljno ponudil „Južni Sokol“, nikakor ni mogel zapopasti, čeravno mu je gospod dr. Etb. Costa to jasno razložil. Ni se sicer treba dosti glave ubijati zato, da se spozná, čem več in bolj zvedenih pomočnikov gasi ogenj, tem več se opravi; al „in dem Lande der Wunder“ tudi to ni nobeno čudo, ako se zametuje, kar se drugod z veseljem sprejema! Da je „Južnega Sokola“ ravno prvega navdala blaga misel, biti na pomoč pogorelcem, se mu pač ne more v krivico šteti; gotovo bo „Sokol“ vesel, ako njegov tovarš „Turnverein“ pride tudi v tem za njim po prislovi „exempla trahunt“; če pa ne pride, gotovo ga ne bode črtil; vsak po svoje. Pa „Sokol“, ako se mu njegova blagovoljna ponudba celó odbije, se bode tudi tolažil z dobro vestjó, da je hotel na pomoč biti, kjer ni nikoli pomoči preveč, naj že pomoč prihaja od Petra ali Pavla!

— V poslednjem zboru čitavničnega odbora so bile sklenjene sledeče stvari, ktere se naznanjajo tukajšnjim in unanjim udom. Kavarna in gostivnica v čitavnici ste se dale gosp. Ronner-ju v najem. Kadar bo dvorana gotova, se začnó „besede“, ki bodo vès zimski

čas vsako drugo nedeljo. Da besedni odsek že zdaj izvé, kdo izmed gospá, gospodičin in gospodov se bode udeležil deklamacij, beríl, gledišnih iger ali muzičnih produkcij, se bojo razposlale dotične vabila s tem dostavkom, da vsako stvar si izbere vsak po svoji volji ali pa mu odsek ponudi to ali uno, berila pa utegnejo obsegati narodopisne, zgodovinske, slovstvine, natoroznanske reči itd., resne ali humoristične; le s politiko se ne pečá čitavnica. Kdor, ali je ud čitavnice ali ne, ima kakošen pripraven spis, pa želi, da se bere v „besedi“, naj ga blagovoljno pošlje odseku besednemu, ki ga bode, če je pripraven za berilo, hvaležno sprejel, potem ga pa mu zopet povrnil. Dalje je bilo sklenjeno, da bode odbor skrbel tudi za nauk slovenščine v čitavnici brez plačila, ako se oglasi dostojno število slušateljev. Čeravno je čitavnični pevski zbor že tako močan lepih mladih glasov, da mu ga ni para tukaj, je vendar znano, da se izmed udov še pomnožiti more, zato se vabijo še ostali, katerim je dan dober glas. Ko je bilo po željah pevskega odbora potrjeno, da se za čitavnični pevski zbor naroči česki muzični časnik „Slavoj“, je bilo sklenjeno še sledeče

Oznanilo.

Ker ima čitavnica zdaj v gosp. Josipu Fabianu iz pražke konservatorije svojega pevskega ravnatelja, in se je tedaj ustanovila učilnica za petje, vabi odbor vse gospodičine in gospode, ki se hočejo udeležiti pevskih vaj, da pridejo v čitavnico v odločenih urah, ki so za gospé in gospodičine vsak pondeljek in četrtek, za gospode vsako sredo in saboto zvečer ob poli osmih. Skušnje v pevskih zbora so v torkih in petkih. Učenja, za katero se nič ne plača, se morejo vdeležiti tudi taki, ki niso udje čitavnice, ko jih je odbor sprejel in se zavežejo, da se izučeni vrstijo v zbor čitavnični.

Odbor čitavnice.

— „Beseda“, ki jo je v križanski dvorani 28. dan u. m. napravil slavni gosp. Davorin Jenko, bila je res prav izvrstna od konca do kraja. Čitavnični pevski zbor je za vse tri pesmi „Bogovi silni“, „Molitev“ in „Naprej“, ki jih je pel, po pravici zaslužil veliko hvalo, ki mu je donela od vseh strani. Zbor „Bogovi silni“, v narodnem srbskem duhu zložen, nam sicer na prvi glas ni tako domač kakor „Molitev“ in „Naprej“, al veljave je velike; s zborom „Molitev“ pa nam je gospod Jenko podaril zopet pesem, ki bo zmagonosna romala po vsem slovanskem svetu; tako krasna, tako ginljiva je v besedi in napevu, da si gotovo povsod v prvem hipu bode prisvojila srca vseh poslušavcev. „Naprej-a“ še nismo nikdar slišali tako krepko, tako navdušeno peti kakor ta večer, ko je Jenko sam vodil pevski zbor; vidilo se je, da je zbor hotel danes biti organ hvaležnega naroda mojstru, ki mu je zložil to pesem. — Deklamacija in igra na glasoviru ste bile s tako živo in soglasno hvalo sprejete kakor sploh vse, kar ste nam dosihmal v „besedah“ prinesle domoljubne gospodičini E. T. in M. H. — Gosp. J. Fabian, naš novi pevovodja, je s samopevoma pokazal, da je mojster v petji; bil je z živo pohvalo sprejet; ko je odpel, bi bili radi slišali še kako česko. Tudi čveterospev se je vredno družil z imenovanimi zbora in samospevi. In tako smo veseli in hvaležni gospodu D. Jenko-tu, da nam je napravil tako krasno večernico, zapustili „besedo“. Le to nam je veselje nekako grenilo, da dvorana ni bila dosti bolj polna. Gosp. Dav. Jenko je naš rojak, slavnoznani je po svojih kompozicijah; koncertišče je bilo vsakemu odprto in celó „am neutralen Boden“ — v križanski dvorani. Gosp. Käsbacher je v dolgih popisih v „Bl. aus Kr.“ razlagal, kako filharmonična družba zmiraj podpira muziko na Kranj-

skem; nadjati se je bilo, da tudi te gospôde pride mnogo v besedo; al razun g. vodja te družbe ne vemo, ali so bili še trije drugi udje v dvorani? Če primerjamo današnjo udeležbo filharm. družbe pri „besedi“ živega domačega in slavnega umetnika z udeležbo njeno pri „pogrebu“ umrlega tudi domačega slavnega skladatelja gosp. Riharja, zvestega njenega uda skozi blizo 30 let, si pač one „podpore domače muzike“ ne moremo drugače misliti, kakor da za ta svet ni namenjena ta podpora, ampak da le — na unem svetu svetu bomo skupaj godli in peli.

— V sv. Florijana cerkvi, kjer imajo realkini učenci navadno svojo nedeljsko in prazniško službo božjo, je včeraj ob osmih bila slovesna velika maša, ktero so peli šolski svetovavec gospod dr. Anton Jarec na srečni začetek više naše realke. Pričujoči so bili realkini učenci in učeniki, pa tudi gosp. dr. Jan. Bleiweis kot zastopnik deželnega odbora, in mestni župan gosp. M. Ambrož z več mestnimi odborniki. Po sv. maši so gosp. dr. Jarec učenika in učence četrtega razreda v šolski sobi s primernim ogovorom pozdravili ter poslednje k neutrudljivi pridnosti in lepemu vedenju spodbujali, da se hvaležni skažejo učilnice, ki je deželi naši bila jako potrebna in ji bode gotovo tudi na duševno in materialno korist.

— V podporo kranjskega deželnega zaklada v poslednjem deželnem zboru sklenjeno posojilo z loterijo ni dovoljeno.

— Gosp. Satler je prišel s svojim svetovidom (kosmoramo) v Ljubljano. Za 20 nov. krajc. boš skozi ljukalo mogel ogledovati imenitne mesta in druge reči tako, kakor da bi stal v resnici pred njimi. Satlerjevi svetovidi slovijo po vsem svetu; to jim je zadosti priporočila brez naših besed. Odprli se bojo v nedeljo.

Novičar iz domačih in ptujih dežel.

V zbornici gospôski državnega zbora dunajskega je predsednik 27. dné u. m. 5 novih svetovavcev iz Erdeljskega z pozdravom sprejel. Gospod baron Baumgartner zahteva, naj se v finančni odsek voli še 14 odbornikov, ker zdaj bo dela z državnim dnarnim prevdarkom za leto 1864 veliko več. Pri tej priliki pravi grof Thun, da sicer ne izstopi iz zbora, da pa mu ne priznava pravice, da o dnarnih rečeh za celo cesarstvo more ta zbor sklepati, v katerih se pogreša zastopnikov še več dežel avstrijskih. Volilo se je potem še 14 odbornikov. Sprejeta je bila tudi postava za pobiranje davkov itd. za november in december t. l. — Zbornica poslancev je v seji 27. dné p. m. potrdila prevdarek stroškov za cesarjevo hišo z 8 milijoni in 596.086 gold., in 455.500 gold., ki so prerajani za stroške državnega zbora, to je, za plačo poslancev itd. V sledečih sejah so bili stroški za žandarje z 1 milijonom in 841.528 gold., za nove zidanja jetnišnic itd. z 250.000 gld., za vladne časnike z 246.996 gold. potrjeni; v podporo revni Dalmaciji je bilo 200.000 gld. dovoljenih, tako tudi Istrijanom 27.000 gold. Živo besedovanje se je vnelo pri predlogu odborov, kateri nasvetuje, naj zbor izreče, da 1) novo osnovano šolsko svetovavstvo ni na nobeno stran pripravno, vrh tega pa državi stroške dela, da pa 2) je nasproti samostojno ministerstvo za nauk živa potreba. Podajali so poslanci ta ubogi „Unterrichtsrath“ od ene strani do druge; nobeden ga ni zagovarjal; samo državni gospod minister ga je branil; nazadnje je obveljal 1. del odborovega nasveta, 2. del pa je padel. In konec vsega pričkanja je, da — ostane „Unterrichtsrath“. — Njih Vel. cesar Ferdinand so ubogim

Ogrom darovali 15.000 gold., cesarica Maria Ana pa 5000 gold. Revšina je v nekterih krajih res tolika, da, kakor „Sürgöny“ piše, je v Ligetu (v Banatu) unidan en človek lakote umrl. — Zopet je počil glas, da kmali prihodnjo spomlad se skličeta deželna zbora v Peštu in Zagrebu. — Osupnila je svet novica, da 28. dné t. m. je ces. deželni svetovavec Kuczynski v Lvovu, ko je šel zvečer iz kancelije domú, bil na ulicah zavratno umorjen; zabodel mu je neznan človek nož v pljuča in srce, da je bil pri tej priči mrtev. Pravijo, da je morivca udinjala skrivna poljska vlada, ker Kuczynski je imel politične sodbe v svojih rokah. Njih Veličanstvo so brž vdovi izgovorili 1000 gold. penzije na leto, vsakemu njenih otrok pa po 100 gld. — 5. dan t. m. bo za Francozko in morebiti za celo Evropo važen dan; začne se v Parizu državni zbor. Vse svet že ušesa nastavlja, kaj bo o poljskih homatijah govoril cesar Napoleon, in državni poslanci, katerim politika cesarjeva ni po volji, že se pripravljajo na besedni boj v zboru. Poljsko-ruske homatije so sploh tako zamotane, da se vsaki dan manj vé, kako se bojo rešile; najtežavniši stan ima pri vsem tem Avstrija. — Na Pruskem kažejo skušnje, da nobena sila ne pomaga nič, kjer se ljudstvo zaveda svojih pravic: nove volitve poslancev v državni zbor niso za las drugačne memo prejšnih; ljudstvo pozna svoje zastopnike in noče družih, pa želi, da bi kralj to sprevidil in slovó dal ministrom, kateri ravna po svoji glavi, ne pa po željah ljudstva in po potrebah dežele. — Dva vremenska preroka sta se zopet oglasila; prerok iz „Šekeljna“ štajarskega prerokuje, da po vseh Svetih se začne strupen mraz; francozki Mathieu pa prerokuje za francozko deželo, da prvih 20 dni mesca grundna (decembra) bo grozno veliko dežja in snega; okoli sv. Miklavža bojo silni viharji.

Popravek. V poslednjem listu na str. 350, 13. vrsti od zgorej namesti serčni bere srečni.

Listnica vredništva. Gosp. J. K. v Č.: Prejeli smo pesem „Slovo“, pa žal nam je, da je ne moremo natisniti, ker take stvarce morajo v mislih nenavadne in v obliki dovršene biti. Ni zatega voljo vse za javnost, čeravno izvira iz blagega srca. — Gosp. Žg-ru: Taki pogovori, kakor „pričkanje dveh kmetov“ utegnejo jako mikavni biti, ako imajo izvirnih misli in so dobro osoljeni. Poskusite drugač. — Gosp. Zm. D. v R: Prepozno prejeli; za drugi pot je pa ta spis res prekasen, kakor sami pravite.

Kursi na Dunaji

3. novembra 1863

v novem denarji.

Deržavni zajemi ali posojila.	Druge obligacije z lotrijami.
5% obligacija od leta 1859	Kreditni lozi po g. 100. g. 137.20
v novem dnar. po 100 g. g. 71.50	4 1/2 % Teržaški lozi po 100 „ 113.00
5% nar posojilo od l. 1854 „ 81.30	5% Donavsko-parabrod-
5% metalike „ 75.30	ski po g. 100 „ 91.00
4 1/2 % „ „ 67.50	Knez Esterhazy. po g. 40 „ 94.50
4% „ „ 60.00	Knez Salmovi po g. 40 „ 35.25
3% „ „ 45.75	Knez Palfyovi po g. 40 „ 34.25
2 1/2 % „ „ 37.50	Knez Claryovi po g. 40 „ 34.00
1% „ „ —.—	Knez St. Genoisovi po g. 40 „ 33.50
Obligacije zemlišn. odkupa.	Knez Windischgrätz. po g. 20 „ 21.75
(po 100 gold.)	Grof Waldsteinovi po g. 20 „ 20.25
5% doljno - avstrijske g. 87.50	Grof Keglevičevi po g. 10 „ 14.75
5% ogerske „ 76.25	Budimski . . . po g. 40 „ 33.75
5% horvaške in slovanske „ 75.50	Denarji.
5% krajske, štajarske,	Cesarske krone . . . g. 15.40
koroške, istrijske „ 87.00	Cesarski cekini . . . „ 5.50
Deržavni zajemi z lotrijami.	Napoleondori 20 (frankov) „ 9.3
Zajem od leta 1860 . . . „ 97.35	Souvraindori . . . „ 15.40
„ „ „ 1860 petink. „ 97.80	Ruski imperiali . . . „ 9.31
„ „ „ 1839 . . . „ 157.75	Pruski Fridrikdori . . . „ 9.50
„ „ „ 1839 petink. „ 99.00	Angležki souvraindori „ 11.28
5% narodni od leta 1854 „ 93.25	Louisdori (nemški) . . . „ —.—
Dohodkine obl. iz Komo „ 17.00	Srebro (ažijo) . . . „ 13.75